

วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากร

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มประชากรเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุด ได้แก่ บรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดในหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ องค์การธุรกิจเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ ๘๐ แห่ง จำนวน ๑๔๐ คน ยกเว้น บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

๒. กลุ่มผู้บริหารงานห้องสมุด ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาของบรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ ในกรุงเทพมหานคร ๘๐ คน

การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ คือ

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง

๒. สืบหาตรวจสอบที่ให้การศึกษานอกระบบสำหรับบรรณารักษ์ ได้แก่ มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

๓. รวบรวมแนวความคิดจากข้อมูลในข้อ ๑ และ ๒ เป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม "การสำรวจความต้องการในการศึกษานอกระบบของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกรุงเทพมหานคร" และแบบสอบถาม "การสำรวจความสนับสนุนของผู้บริหารที่มีต่อการศึกษานอกระบบของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกรุงเทพมหานคร"

๔. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับบรรณารักษ์และผู้บริหารห้องสมุดที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดเฉพาะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวน ๑๔ คน ได้แก่ บรรณารักษ์ ๑๐ คน และผู้บริหารห้องสมุด ๔ คน เพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ ประกอบด้วย คำถามแบบปลายปิดที่ระบอบคำตอบให้ผู้ตอบเลือก และคำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรี เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ สภาพและทัศนคติในการศึกษาต่อเนื่อง

ตอนที่ ๓ ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่อง

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ ความสนับสนุนที่มีต่อการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ทั้งวิธีนำแบบสอบถามไปแจกพร้อมทั้งเก็บด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์เช่นกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน โดยการติดแสตมป์และเขียนชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัยไว้ในแบบสอบถามสำหรับส่งกลับมามี ในการแจกแบบสอบถามและเก็บคืน ใช้เวลาตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากบรรณารักษ์ มีจำนวน ๑๐๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๘๕ ของแบบสอบถามที่แจกไป ๑๓๕ ฉบับ ส่วนกลุ่มผู้บริหารห้องสมุดได้รับกลับคืนเป็นจำนวน ๖๑ ฉบับ จากจำนวน ๘๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๒๕

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เสนอคำตอบให้เลือก ได้เสนอคำตอบ เป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{ค่าอัตราส่วนร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหาในข้อหนึ่ง ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนคนทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม}$$

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล ได้นำมาคำนวณค่าโดยการหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

๑. แจกแจงความถี่คะแนนทุกข้อของแบบสอบถามทุกชุด

๒. หาค่าเฉลี่ย (f) ของแต่ละข้อด้วยน้ำหนักคะแนนประจำระดับ (x) ที่

กำหนดดังนี้ คือ

$$๕ = \text{มากที่สุด}$$

$$๔ = \text{มาก}$$

$$๓ = \text{ปานกลาง}$$

$$๒ = \text{น้อย}$$

$$๑ = \text{น้อยที่สุด}$$

๓. หาค่าเฉลี่ย \bar{X} ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

$$x = \text{คะแนน (น้ำหนักประจำระดับ)}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อ}$$

๔. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

x = คะแนน (น้ำหนักประจำระดับ)

๕. ตีความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ เพื่อชี้บอกระดับความคิดเห็นและความต้องการ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ คือ

๔.๖ - ๕.๐ = มากที่สุด

๓.๖ - ๔.๕ = มาก

๒.๖ - ๓.๕ = ปานกลาง

๑.๖ - ๒.๕ = น้อย

๑.๐ - ๑.๕ = น้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรีได้นำมาสรุปและจัดลำดับตามความถี่ของคำตอบจากมากไปหาน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่นำเสนอ มี ๓ ตอน คือ สถานภาพของผู้ตอบ สภาพและทัศนคติในการศึกษาต่อเนื่อง ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่อง และความสนับสนุนของผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบ

ตารางที่ ๑ จำนวนบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะๆ จำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๓	๑๑.๕๓
หญิง	๘๖	๘๘.๐๗
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ บรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ ๘๘.๐๗ และเป็นชาย ร้อยละ ๑๑.๕๓

ตารางที่ ๒ จำนวนบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะๆ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐-๒๕ ปี	๑๗	๑๕.๖๐
๒๖-๓๐ ปี	๓๒	๒๙.๓๕
๓๑-๓๕ ปี	๒๔	๒๒.๐๒
๓๖-๔๐ ปี	๑๘	๑๗.๔๓
๔๑-๕๐ ปี	๑๒	๑๑.๐๑
๕๑-๖๐ ปี	๕	๔.๕๘
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ ปรากฏว่า ช่วงอายุของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถามระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๕ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๓๑-๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๒ บรรณารักษ์ที่มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ ๔.๕๘

ตารางที่ ๓ จำนวนบรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ จำแนกตามอายุการปฏิบัติงาน
ในห้องสมุด

อายุการปฏิบัติงานในห้องสมุด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๖ ปี	๖๔	๕๘.๗๒
๖-๑๐ ปี	๒๔	๒๒.๐๒
๑๑-๑๕ ปี	๑๑	๑๐.๐๙
๑๖-๒๐ ปี	๖	๕.๕๐
๒๐ ปีขึ้นไป	๔	๓.๖๗
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๘.๗๒ ปฏิบัติงานในห้องสมุด
น้อยกว่า ๖ ปี รองลงมา มีอายุการปฏิบัติงานระหว่าง ๖-๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๒
บรรณารักษ์ที่มีช่วงอายุการปฏิบัติงาน ๒๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔ วุฒิการศึกษาสูงสุดของบรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์	๔	๓.๖๗
ปริญญาโทสาขาอื่น ๆ	๔	๓.๖๗
ปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์	๕๑	๔๖.๗๙
ปริญญาตรีสาขาอื่น ๆ	๓๕	๓๒.๑๑
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (บรรณารักษศาสตร์)	๕	๔.๕๘
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง	๒	๑.๘๓
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	๔	๓.๖๗
อนุปริญญา (สาขาสัตวบาล)	๑	๐.๙๒
ประโยคครูมัธยม	๑	๐.๙๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑	๐.๙๒
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑	๐.๙๒
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ บรรณารักษ์ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์ มีจำนวนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗๙ รองลงมา มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาอื่น คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๑ บรรณารักษ์ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับอนุปริญญา (สาขาสัตวบาล) ประโยคครูมัธยม มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และปีที่ ๕ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๒ เท่ากัน

ตารางที่ ๕ บรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
องค์การระหว่างประเทศ	๒	๑.๘๓
องค์การธุรกิจเอกชน	๖	๕.๕๐
รัฐวิสาหกิจ	๒๔	๒๒.๐๖
หน่วยงานรัฐบาล	๗๖	๖๗.๗๒
ไม่ระบุ	๑	๐.๙๒
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ ปรากฏว่า บรรณารักษ์เกินครึ่งหนึ่งปฏิบัติงานในห้องสมุดที่สังกัดในหน่วยงานรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๒ รองลงมา ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์การธุรกิจเอกชน และองค์การระหว่างประเทศ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๖ ผู้บริหารงานห้องสมุดเฉพาะฯ จำแนกตามอายุการปฏิบัติงานในห้องสมุดและตำแหน่ง

ตำแหน่ง	อายุการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า๖ปี	ร้อยละ	๖-๑๐ปี	ร้อยละ	๑๑-๑๕ปี	ร้อยละ	๑๖-๒๐ปี	ร้อยละ	๒๐ปีขึ้นไป	ร้อยละ	รวม จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าฝ่าย	๑๕	๒๔.๕๙	๘	๑๓.๑๑	๔	๖.๕๖	-	-	-	-	๒๗	๔๔.๖๖
หัวหน้ากอง	๕	๘.๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๕	๘.๒๐
หัวหน้าศูนย์	๑	๑.๖๔	๑	๑.๖๔	-	-	-	-	-	-	๒	๓.๒๘
ผู้อำนวยการกอง	๑๑	๑๘.๐๓	-	-	-	-	-	-	๑	๑.๖๔	๑๒	๑๙.๖๗
ผู้อำนวยการศูนย์	๑	๑.๖๔	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑.๖๔
ผู้อำนวยการฝ่าย	๓	๔.๙๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๔.๙๒
ผู้อำนวยการสถาบัน	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑.๖๔	๑	๑.๖๔
เลขานุการกรม	๓	๔.๙๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๔.๙๒
อาจารย์	-	-	๑	๑.๖๔	-	-	-	-	-	-	๑	๑.๖๔
หัวหน้าพยาบาล	๑	๑.๖๔	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๑.๖๔
ไม่ระบุ	๔	๖.๕๖	๑	๑.๖๔	-	-	-	-	-	-	๕	๘.๒๐
รวม	๔๔	๗๒.๑๓	๑๑	๑๘.๐๓	๔	๖.๕๖	-	-	๒	๓.๒๘	๖๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ ผู้บริหารงานห้องสมุดจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๓ มีระยะเวลาในการบริหารงานห้องสมุดน้อยกว่า ๖ ปี รองลงมา
ปฏิบัติงานระหว่าง ๖-๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๓ และ ๑๖-๑๖ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๖ และผู้บริหารที่มีช่วง เวลาในการบริหารงานห้องสมุดมากกว่า ๒๐ ปี
มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๘ ทั้งนี้ปรากฏว่า ไม่มีผู้บริหารงานห้องสมุดที่มีระยะเวลาในการบริหารงานห้องสมุดระหว่าง ๑๖-๒๐ ปี นอกจากนี้ปรากฏ
ว่าผู้บริหารจำนวนมากที่สุดดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๖ รองลงมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๗ และ

ตอนที่ ๒ สภาพและทัศนคติในการศึกษาต่อเนื่อง

ในตอนที่ ๒ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับบรรณารักษ์และผู้บริหารงานห้องสมุด เฉพาะฯ ในเรื่องของทัศนคติที่มีต่อการศึกษาต่อเนื่อง กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่เคยเข้าร่วม เหตุผลและอุปสรรคของการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักทัศนคติของบรรณารักษ์และผู้บริหารงานห้องสมุด เฉพาะฯ ที่มีต่อการศึกษาต่อเนื่อง

ทัศนคติ	บรรณารักษ์		ผู้บริหาร	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การศึกษาต่อเนื่องมีความจำเป็นต่อวิชาชีพบรรณารักษ์	๔.๓๖	๐.๗๒	๓.๕๘	๐.๘๔
การศึกษาต่อเนื่องจะช่วยให้บรรณารักษ์				
เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันกับความรู้ก้าวหน้าในวิชาชีพ	๔.๓๔	๐.๕๖	๔.๐๗	๐.๗๒
มีโอกาสดำเนินงานและปรับปรุงห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	๔.๒๗	๐.๗๗	๔.๐๘	๐.๗๑
ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น	๓.๑๗	๐.๘๒	๓.๐๐	๐.๘๑
ได้พบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลในวิชาชีพเดียวกัน	๔.๑๔	๐.๘๓	๓.๘๐	๐.๘๔
มีฐานะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานและสังคม	๓.๖๔	๑.๐๑	๓.๗๐	๐.๘๔

หมายเหตุ ม คือ มาก ป คือ ปานกลาง

จากตารางที่ ๗ ปรากฏว่าทั้งบรรณารักษ์และผู้บริหารมีทัศนคติต่อการศึกษาต่อเนื่องตรงกันในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นทัศนคติในด้านการศึกษาต่อเนื่องช่วยให้บรรณารักษ์ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ทั้งบรรณารักษ์และผู้บริหารเห็นตรงกับว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๘ กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบ เป็นทางการที่บรรณารักษ์
ห้องสมุด เฉพาะฯ ได้เคยเข้าร่วม

กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่เคยเข้าร่วม	จำนวน N = 109	ร้อยละ
การอบรมจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๒๔	๒๒.๐๒
การอบรมจากหอสมุดแห่งชาติ	๓	๒.๗๕
การอบรมจากกรมการแพทย์	๑๒	๑๑.๐๑
ศึกษาในระดับอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ (อนุ บร.)	๒	๑.๘๓
ศึกษาในระดับปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์	๔	๓.๖๗
ศึกษาในระดับปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์	๒	๑.๘๓
การอบรมบรรณารักษศาสตร์จากต่างประเทศ	๒	๑.๘๓

จากตารางที่ ๘ กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบ เป็นทางการที่บรรณารักษ์ได้
เคยเข้าร่วมภายหลังจากที่เข้าทำงานในห้องสมุด ปรากฏว่า บรรณารักษ์เคยเข้ารับการอบรม
จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๒ รองลงมา เข้ารับ
การอบรมจากกรมการแพทย์ ร้อยละ ๑๑.๐๑ ส่วนการเข้าศึกษาในระดับอนุปริญญา
บรรณารักษศาสตร์ ปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์ และการอบรมทางบรรณารักษศาสตร์
จากต่างประเทศ มีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากัน คิดเป็น เป็นร้อยละ ๑.๘๓

ตารางที่ ๔ กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการที่บรรณารักษ์ห้องสมุด
เฉพาะฯ ได้เคยเข้าร่วม

กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่เคยเข้าร่วม	จำนวน	ร้อยละ N = 109
อ่านวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์	๗๔	๗๒.๔๘
เขียนบทความ หนังสือ ตำรา เกี่ยวกับบรรณารักษศาสตร์	๑๐	๙.๑๗
ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	๕	๔.๕๘
เป็นบรรณธิการวารสารทางบรรณารักษศาสตร์	๒	๑.๘๓
เสนอเอกสารในการประชุมทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์	๑	๐.๙๒
เข้าร่วมอภิปรายให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด	๑๘	๑๖.๕๑
เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับบรรณารักษ์ห้องสมุดอื่น	๔๖	๔๒.๒๐
เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ	๓๐	๒๗.๕๒
เป็นสมาชิกสมาคม ชมรม ทางบรรณารักษศาสตร์	๓๔	๓๑.๒๐
เยี่ยมชม ดูงาน ห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน	๘๕	๗๗.๕๘
เยี่ยมชม ดูงาน ห้องสมุดต่างประเทศที่ได้มาตรฐาน	๑๐	๙.๑๗
เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๕๖	๕๑.๓๘
ฝึกงาน ในห้องสมุดที่ทำงานอยู่	๓๘	๓๔.๘๖
ฝึกงานในห้องสมุดอื่น	๒๗	๒๔.๗๗

จากตารางที่ ๔ กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการที่บรรณารักษ์
เคยเข้าร่วม ปรากฏว่า บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๘ ได้เข้าเยี่ยมชม
ดูงานห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน การอ่านวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์
เป็นกิจกรรมที่บรรณารักษ์เคยมีประสบการณ์เป็นอันดับรองลงมาคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๘
ส่วนการเสนอเอกสารในการประชุมทางวิชาการบรรณารักษศาสตร์ พบว่า บรรณารักษ์
เคยมีประสบการณ์น้อยที่สุดเพียง ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๒

ตารางที่ ๑๐ เหตุผลในการเข้ารับการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ

เหตุผล	จำนวน N = 109	ร้อยละ
ต้องการติดตามให้ทันความก้าวหน้าทางวิชาชีพ	๘๔	๗๗.๐๖
ต้องการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	๘๘	๘๐.๗๓
ต้องการแก้ปัญหาที่เกิดจากปฏิบัติงาน	๗๔	๖๗.๔๘
ต้องการเลื่อนหรือ เปลี่ยนตำแหน่ง	๑๗	๑๕.๖๐
มีแหล่งเงินทุนพร้อมที่จะสนับสนุนให้ร่วมกิจกรรม	๖	๕.๕๐
มีเวลามากพอที่จะ เข้าร่วมกิจกรรม	๑๑	๑๐.๐๙
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ	๑๘	๑๖.๕๑
หน้าที่การงานบังคับ	๒๕	๒๒.๙๔
ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับบุคคลในวิชาชีพ เดียวกัน	๖๗	๖๑.๔๗
ต้องการนำวุฒิที่ได้จากการศึกษามาปรับวุฒิ	๑๐	๙.๑๗
ต้องการนำวุฒิที่ได้มาปรับ เงิน เดือน	๘	๗.๓๔
เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศการทำงานที่จำ เจ	๓๖	๓๓.๔๓
เพื่อไม่ให้เหนื่อยหน้า เพื่อนร่วมงาน	๑๑	๑๐.๐๙

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๐ เหตุผลที่ทำให้บรรณารักษ์ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อ เนื่องแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ พบว่า บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗๓ เข้ารับการศึกษาต่อเนื่อง เพราะต้องการปรับปรุงการปฏิบัติงาน รองลงมาต้องการติดตามให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และต้องการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานคิดเป็น ร้อยละ ๗๗.๐๖ และ ๖๗.๔๘ ตามลำดับ ส่วนเหตุผลที่บรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุดตอบ คือ มีแหล่งเงินทุนพร้อมที่จะสนับสนุนให้ เข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ ๕.๕๐

ตารางที่ ๑๑ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ ไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ ตามความเห็นของบรรณารักษ์

อุปสรรค	จำนวน N = 109	ร้อยละ
ไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน	๖๘	๖๒.๓๘
ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน	๒๓	๒๑.๑๐
ไม่สามารถลาศึกษาได้	๓๘	๓๔.๗๘
ต้องการทำงานให้เต็มที่	๑๕	๑๓.๗๖
ไม่มีเวลามากพอ	๔๕	๔๑.๒๘
ไม่มีเงินทุนสนับสนุน	๒๘	๒๖.๖๑
ขึ้นเงินเดือนในปัจจุบันสูงกว่าปริญญาที่ต้องการศึกษา	๒๗	๒๔.๗๗
เกรงว่าเงินเดือนจะไม่ขึ้นในขณะที่ลาศึกษาต่อ	๗	๖.๔๒
ภาระทางครอบครัวผูกมัด	๒๒	๒๐.๑๘
สภาพทางร่างกายและจิตใจไม่อำนวย	๕	๔.๕๘
ไม่มั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะสอบเข้าศึกษาต่อได้	๒๔	๒๒.๐๒
การคมนาคมไม่สะดวก	๙	๘.๒๖
คิดจะเปลี่ยนอาชีพ	๘	๗.๓๔
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมที่ใดบ้าง	๒๗	๒๔.๗๗

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๑ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ ปรากฏว่า บรรณารักษ์ร้อยละ ๖๒.๓๘ เห็นว่า การไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทนเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุด อุปสรรครองลงมา ได้แก่ การไม่มีเวลามากพอ และการไม่สามารถลาได้ มีบรรณารักษ์ตอบร้อยละ ๔๑.๒๘ และ ๓๔.๗๘ ตามลำดับ และพบว่าสภาพทางร่างกายและจิตใจไม่อำนวย เป็นอุปสรรคน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๘

ตารางที่ ๑๒ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษา
ต่อเนื่องแบบเป็นทางการ ตามความเห็นของผู้บริหารงานห้องสมุด
เฉพาะๆ

อุปสรรค	จำนวน N = 61	ร้อยละ
ไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน	๔๓	๗๐.๔๙
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาต่อ เนื่องนาน เกินไป	๒๘	๔๕.๙๐
ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมไม่สะดวกที่จะอนุญาตให้ไป	๑๗	๒๗.๘๗
ต้องการให้ทำงานให้เต็มที่	๑๑	๑๘.๐๓
ค่าใช้จ่ายสูง	๑๓	๒๑.๓๑
ชั้นเงินเดือนของบรรณารักษ์ในปัจจุบันสูงกว่าปริญญาที่ต้องการศึกษา	๔	๖.๕๕
บรรณารักษ์จะไม่ได้เงินเดือนขึ้นขณะลามาศึกษาต่อ	๑๑	๑๘.๐๓
ภาระทางครอบครัวผูกมัด	๔	๖.๕๕
สภาพทางร่างกายและจิตใจไม่อำนวย	๒	๓.๒๘
ไม่มั่นใจในความสามารถของบรรณารักษ์จะสอบเข้าศึกษาต่อได้	๖	๙.๘๔
การคมนาคมไม่สะดวก	๑	๑.๖๔
บรรณารักษ์คิดจะเปลี่ยนอาชีพ	๓	๔.๙๒
กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ	๒๐	๓๒.๗๙
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมที่ใดบ้าง	๑๗	๒๗.๘๗

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๒ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ ผู้บริหารร้อยละ ๗๐.๔๙ เห็นว่า การไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน เป็นอุปสรรคสำคัญที่สุด อุปสรรครองลงมา ได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาต่อเนื่องนาน เกินไป และกิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๙๐ และ ๓๒.๗๙ ตามลำดับ อุปสรรคที่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๑.๖๔ คือ การคมนาคมไม่สะดวก

เมื่อสรุปผลจากตารางที่ ๑๑ และ ๑๒ พบว่า ทั้งบรรณารักษ์และผู้บริหารมีความเห็นตรงกันว่า อุปสรรคสำคัญที่สุด คือ การไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน และอุปสรรคเกี่ยวกับระยะเวลา เป็นปัญหารองลงมา

ตารางที่ ๑๓ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ

อุปสรรค	จำนวน N = 109	ร้อยละ
กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ	๕๗	๕๒.๒๘
ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน	๒๖	๒๓.๘๕
ไม่มีเวลามากพอ	๔๖	๔๒.๒๐
ขาดเงินทุนสนับสนุน	๒๖	๒๓.๘๕
ภาระทางครอบครัวผูกมัด	๖	๕.๕๐
สภาพทางร่างกายและจิตใจไม่อำนวย	๖	๕.๕๐
การคมนาคมไม่สะดวก	๑๒	๑๑.๐๑
ต้องการเปลี่ยนอาชีพ	๔	๓.๖๗
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่ใดบ้าง	๕๒	๔๗.๗๑

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๓ อุปสรรคสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการนั้น บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๒.๒๘ เห็นว่า กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ อุปสรรครองลงมา ได้แก่ การไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่ใดบ้าง และการไม่มีเวลามากพอ บรรณารักษ์ตอบร้อยละ ๔๗.๗๑ และ ๔๒.๒๐ ตามลำดับ สำหรับอุปสรรคที่บรรณารักษ์เห็นว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ต้องการเปลี่ยนอาชีพคิดเป็นร้อยละ ๓.๖๗

ตารางที่ ๑๔ อุปสรรคที่ทำให้บรรณารักษ์ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษา
 ต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ ตามความเห็นของผู้บริหารงาน
 ห้องสมุดเฉพาะฯ

อุปสรรค	จำนวน N = 61	ร้อยละ
กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ	๔๒	๖๘.๘๕
ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมไม่สะดวกที่จะอนุญาตให้ไป	๒๕	๔๐.๙๘
ค่าใช้จ่ายสูง	๑๖	๒๖.๒๓
ภาระทางครอบครัวผูกมัด	๖	๙.๘๔
สภาพทางร่างกายและจิตใจของบรรณารักษ์ไม่อำนวย	๒	๓.๒๘
การคมนาคมไม่สะดวก	๓	๔.๙๒
บรรณารักษ์คิดจะ เปลี่ยนอาชีพ	๑	๑.๖๔
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่ใดบ้าง	๒๓	๓๗.๗๐

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ

จากตารางที่ ๑๔ ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๘.๘๕ เห็นว่า อุปสรรคสำคัญที่สุดของการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการของบรรณารักษ์ คือ กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ อุปสรรครองลงมา ได้แก่ ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมไม่สะดวกที่จะอนุญาตให้ไป และไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่ใดบ้าง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๘ และ ๓๗.๗๐ ตามลำดับ สำหรับสิ่งที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดของบรรณารักษ์ตามความเห็นของผู้บริหาร คือ บรรณารักษ์คิดจะ เปลี่ยนอาชีพ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๔

เมื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากตารางที่ ๑๓ และ ๑๔ ปรากฏว่า ทั้งบรรณารักษ์และผู้บริหารมีความเห็นตรงกันว่า อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการของบรรณารักษ์ คือ กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ

ตอนที่ ๓ ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่องและความสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา

ในตอนนี้ จะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับความต้องการในการเข้ารับการศึกษา ต่อเนื่องทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการในสถาบันอุดมศึกษา สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระดับของหลักสูตร หน่วยงานที่จัดกิจกรรม ระยะเวลาตลอดจนเนื้อหา และกิจกรรมที่ต้องการ รวมทั้งความสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาในการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์

ตารางที่ ๑๕ ระดับการศึกษาต่อเนื่องทางบรรณารักษศาสตร์แบบ เป็นทางการ ที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ต้องการ

ระดับการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาเอก	๓	๒.๗๕
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (C.A.S.)	๓	๒.๗๕
ปริญญาโท	๖๒	๕๖.๘๘
ประกาศนียบัตรชั้นสูง (หลังปริญญาตรี)	๔	๓.๖๗
อบรมจากสมาคม สถาบันฯ ที่มีวุฒิบัตร	๒๘	๒๕.๖๘
ปริญญาตรี	๓	๒.๗๕
ไม่ระบุ	๕	๔.๕๔
รวม	๑๐๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นว่า บรรณารักษ์จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๘ ต้องการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และต้องการเข้ารับการอบรมจากสมาคม สถาบัน ฯลฯ ที่มีวุฒิบัตรเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๘ ส่วนการเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาเอก ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี มีบรรณารักษ์ตอบน้อยที่สุดร้อยละ ๒.๗๕ เท่ากัน

ตารางที่ ๑๖ สถาบันที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ต้องการเข้ารับการศึกษา
ต่อเนื่องแบบเป็นทางการ

สถาบัน	จำนวน N = 109	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยต่างประเทศ	๓๒	๒๙.๓๖
มหาวิทยาลัยในประเทศ (โปรรุ่นชื้อ)	๕๒	๔๗.๗๑
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๑๖	๑๔.๖๘
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	๒	๑.๘๓
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒	๑.๘๓
ไม่ระบุ	๔	๓.๖๘

จากตารางที่ ๑๖ ปรากฏว่า สถาบันการศึกษาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ ๔๗.๗๑ ต้องการเข้าศึกษาต่อ คือ มหาวิทยาลัยในประเทศ และบรรณารักษ์ร้อยละ ๒๙.๓๖ ต้องการเข้ารับการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างประเทศเป็นอันดับรองลงมา สำหรับ สถาบันที่บรรณารักษ์ต้องการเข้ารับการศึกษาต่อน้อยที่สุด ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์บริการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๓ เท่ากัน

สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศที่บรรณารักษ์ต้องการเข้ารับการศึกษา เรียงตาม ลำดับความถี่ของคำตอบ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผู้ตอบจำนวน ๒๔ คน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ๑๒ คน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๖ คน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓ คน และไม่จำกัดสถาบัน ๒ คน

ตารางที่ ๑๗ ระยะเวลาที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ สะดวกที่จะเข้าร่วม
กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ในเวลาราชการ	๕๘	๕๓.๒๑
เวลาเย็น	๓๕	๓๒.๑๑
เสาร์-อาทิตย์	๙	๘.๒๖
ช่วงฤดูร้อน	๗	๖.๔๒
รวม	๑๐๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๗ พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๓.๒๑ เห็นว่า ช่วงเวลา
ที่บรรณารักษ์สะดวกที่สุดในการ เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ คือ
ในเวลาราชการ บรรณารักษ์จำนวนรองลงมาคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๑ เห็นว่า เวลาเย็น
เป็นเวลาที่สะดวก มีบรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ ๖.๔๒ เห็นว่า ช่วงฤดูร้อนเป็น
เวลาที่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๘ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการที่
บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ต้องการเปรียบเทียบกับความ
สนับสนุนของผู้บริหารในการให้บรรณารักษ์ร่วมกิจกรรม

กิจกรรม	บรรณารักษ์		ผู้บริหาร	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อ่านวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์	ป ๓.๕๕	๑.๐๔	ม ๓.๗๕	๐.๙๘
เขียนบทความหนังสือตำราทางบรรณารักษศาสตร์	น ๒.๕๕	๑.๐๓	ป ๓.๕๕	๑.๐๓
ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	น ๒.๕๕	๑.๑๐	ป ๓.๓๔	๑.๑๔
เป็นบรรณาธิการวารสารทางบรรณารักษศาสตร์	น ๒.๐๖	๑.๑๐	ป ๓.๐๐	๑.๐๔
เสนอเอกสารในการประชุมเชิงวิชาการทาง บรรณารักษศาสตร์	น ๒.๓๔	๐.๙๐	ป ๓.๔๔	๐.๙๙
เข้าร่วมอภิปรายให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด	ป ๒.๘๙	๑.๑๗	ม ๓.๗๕	๐.๘๗
เข้าร่วมสัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์	ม ๓.๖๐	๑.๐๓	ม ๔.๐๙	๐.๗๘
เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทางบรรณารักษศาสตร์	ม ๓.๘๙	๑.๔๒	ม ๔.๒๓	๐.๗๓
เป็นสมาชิกสมาคม ชมรม สถาบันทาง บรรณารักษศาสตร์	ป ๓.๕๒	๑.๑๐	ม ๔.๑๑	๐.๘๕
เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทย	ป ๓.๓๕	๑.๔๑	ม ๓.๙๐	๐.๘๕
เยี่ยมชมงานห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน	ม ๔.๑๓	๐.๙๓	ม ๔.๒๔	๐.๖๕
เยี่ยมชมงานห้องสมุดต่างประเทศที่ได้มาตรฐาน	ม ๓.๙๖	๑.๘๓	ป ๓.๒๕	๑.๖๗
ฝึกงานในห้องสมุดที่ทำงานอยู่	ป ๒.๗๓	๑.๓๔	ป ๓.๕๗	๑.๕๒
ฝึกงานในห้องสมุดอื่น	ป ๒.๙๑	๑.๓๗	ป ๓.๕๗	๐.๙๘

หมายเหตุ

ม คือ มาก

ป คือ ปานกลาง

น คือ น้อย

จากตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่า กิจกรรมที่บรรณารักษ์ต้องการในระดับมากมี ๔ กิจกรรม คือ การเยี่ยมชมดูงานห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน การเยี่ยมชมดูงานห้องสมุดต่างประเทศที่ได้มาตรฐาน การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทางบรรณารักษศาสตร์ และการเข้าร่วมสัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์ สำหรับกิจกรรมที่บรรณารักษ์ต้องการในระดับน้อย ได้แก่ การเป็นบรรณธิการวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ การเสนอเอกสารในการประชุมเชิงวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และการเขียนบทความ หนังสือ ตำรา ทางบรรณารักษศาสตร์

สำหรับกิจกรรมที่ผู้บริหารสนับสนุนให้บรรณารักษ์เข้าร่วมมี ๒ ระดับเท่ากัน คือ ระดับมาก และปานกลาง กิจกรรมที่สนับสนุนในระดับมาก ได้แก่ การเยี่ยมชมดูงานห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทางบรรณารักษศาสตร์ การเป็นสมาชิกสมาคม ชมรม ทางบรรณารักษศาสตร์ การเข้าร่วมสัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์ การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย การอ่านวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์ และการเข้าร่วมอภิปรายให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของบรรณารักษ์กับความสนับสนุนของผู้บริหาร ปรากฏว่า มีผลสอดคล้องกัน ๔ กิจกรรม กล่าวคือ ๓ กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ได้แก่ การเข้าร่วมสัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์ การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทางบรรณารักษศาสตร์ และการเยี่ยมชมดูงานห้องสมุดภายในประเทศที่ได้มาตรฐาน ส่วนอีก ๑ กิจกรรม คือ การฝึกงานในห้องสมุดอื่นมีค่าเฉลี่ยตรงกันในระดับปานกลาง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๔ สถาบันที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ ต้องการให้เป็นผู้จัดกิจกรรม
การศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ

สถาบัน	จำนวน N = 109	ร้อยละ
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๔๔	๔๔.๙๕
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ (โพรตระบุชื่อสถานศึกษา) . . .	๑๖	๑๔.๖๘
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข	๑๑	๑๐.๐๙
กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน	๑๘	๑๖.๕๑
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒	๑.๘๓
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	๗	๖.๔๒
ห้องสมุดที่ทำงานอยู่	๓	๒.๗๕
ห้องสมุดอื่น	๓	๒.๗๕

จากตารางที่ ๑๔ ปรากฏว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๔.๙๕ ต้องการให้
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ
สถาบันที่ต้องการรองลงมา ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์บริการ และภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๑ และ ๑๔.๖๘ ตามลำดับ สถาบันที่บรรณารักษ์ต้องการน้อยที่สุด คือ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีผู้ตอบร้อยละ ๑.๘๓

สำหรับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ บรรณารักษ์ต้องการ
ให้จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการต่อไปนี้ คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีผู้ตอบจำนวน ๖ คน ไม่จำกัดสถาบัน ๔ คน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๓ คน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ๒ คน และมหาวิทยาลัยรามคำแหง
๑ คน

ตารางที่ ๒๐ ระยะเวลาที่บรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะฯ สะดวกที่จะเข้าร่วม
กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
ในเวลาราชการ	๖๓	๕๗.๘๐
เสาร์-อาทิตย์	๔	๔.๕๔
เวลาเย็น	๓๔	๓๑.๑๔
ช่วงฤดูร้อน	๗	๖.๕๒
รวม	๑๐๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๐ ปรากฏว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๗.๘๐ เห็นว่า ใน
เวลาราชการเป็นระยะเวลาที่สะดวกที่สุด รองลงมา บรรณารักษ์ร้อยละ ๓๑.๑๔ ต้องการ
ให้จัดในเวลาเย็น ส่วนช่วงเวลาที่บรรณารักษ์จำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๔.๕๔ ต้องการ
คือ วันเสาร์-อาทิตย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๑ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบ
ไม่เป็นทางการตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
๑-๓ วัน	๒๑	๑๙.๒๗
๓-๕ วัน	๓๖	๓๓.๐๓
๕-๗ วัน	๒๑	๑๙.๒๗
๑-๒ สัปดาห์	๒๗	๒๔.๗๗
๑ เดือน	๒	๑.๘๓
ไม่จำกัดเวลา	๒	๑.๘๓
รวม	๑๐๘	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒๑ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ร้อยละ ๓๓.๐๓ ต้องการให้จัดกิจกรรมในช่วงเวลา ๓-๕ วัน รองลงมา ต้องการช่วงเวลา ๑-๒ สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๗ และช่วงเวลาที่ต้องการน้อยที่สุด คือ ๑ เดือน มีบรรณารักษ์ตอบร้อยละ ๑.๘๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักเนื้อหาที่บรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ ต้องการ
ศึกษาเพิ่มเติม เปรียบเทียบกับความต้องการของผู้บริหารในการ
ให้บรรณารักษ์ศึกษาเพิ่มเติม

เนื้อหาวิชาที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม	บรรณารักษ์		ผู้บริหาร	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การบริหารงานห้องสมุด	ม ๔.๑๔	๐.๘๑	ม ๔.๒๔	๐.๖๕
การประชาสัมพันธ์ห้องสมุด	ม ๓.๘๑	๐.๕๔	ม ๔.๐๓	๐.๘๒
บริการตอบคำถาม	ม ๓.๔๕	๐.๘๐	ม ๓.๘๕	๐.๕๘
การคัดเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	ม ๓.๘๘	๐.๘๒	ม ๓.๗๔	๐.๘๒
การจัดหมู่หนังสือและวัสดุห้องสมุด	ม ๔.๐๓	๐.๙๖	ม ๔.๐๗	๐.๘๑
การทำบัตรรายการหนังสือและวัสดุห้องสมุด	ม ๓.๘๖	๑.๐๑	ม ๓.๘๗	๐.๕๔
บรรณานุกรม	ป ๓.๕๓	๐.๙๑	ม ๓.๘๒	๐.๘๒
ตราชดและสาระสังเขป	ม ๓.๖๘	๐.๙๖	ม ๓.๘๐	๐.๘๘
บริการห้องสมุด	ม ๓.๙๖	๐.๕๑	ม ๔.๑๑	๐.๗๕
แหล่งข้อมูลและวารสารกรรมทางวิทยาศาสตร์ฯ	ม ๔.๐๘	๑.๐๒	ม ๓.๘๔	๑.๑๐
การส่งเสริมการอ่าน	ป ๒.๙๔	๑.๓๖	ม ๓.๗๐	๐.๙๘
ปรัชญาบรรณารักษศาสตร์	ป ๒.๗๑	๑.๐๑	ป ๓.๑๑	๐.๙๘
ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด	ม ๓.๗๒	๐.๙๗	ม ๓.๘๗	๐.๗๕
บรรณารักษศาสตร์เปรียบเทียบ	ป ๒.๙๔	๐.๙๘	ป ๓.๒๔	๐.๗๕

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักเนื้อหาที่บรรณารักษ์ห้องสมุด เฉพาะฯ ต้องการ
ศึกษาเพิ่มเติม เปรียบเทียบกับความต้องการของผู้บริหารในการ
ให้บรรณารักษ์ศึกษาเพิ่มเติม (ต่อ)

เนื้อหาวิชาที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม	บรรณารักษ์		ผู้บริหาร	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
วารสาร	ป ๓.๒๔	๑.๓๔	ม ๓.๖๑	๐.๘๘
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	ป ๓.๑๓	๑.๓๖	ป ๓.๕๑	๐.๙๖
การจัดและดำเนินงานเอกสารจดหมายเหตุ	ป ๒.๖๙	๑.๐๖	ป ๓.๑๕	๐.๘๘
หนังสือหายาก	ป ๒.๗๔	๑.๐๗	ป ๓.๑๓	๑.๐๐
การพิมพ์และผลาดหนังสือ	ป ๓.๐๙	๑.๐๘	ป ๒.๙๕	๐.๙๓
หน้าที่ต่อสังคมของห้องสมุด	ป ๓.๒๐	๑.๐๒	ป ๓.๕๑	๐.๙๓
ห้องสมุดทางการแพทย์	ป ๒.๗๗	๑.๓๗	ป ๒.๙๗	๑.๒๑
ห้องสมุดทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ม ๓.๗๑	๑.๒๓	ม ๓.๗๙	๑.๐๑
ห้องสมุดทางการเกษตร	ป ๒.๖๙	๑.๒๙	ป ๒.๖๙	๐.๙๙
โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์	ป ๓.๕๙	๑.๐๕	ป ๓.๓๖	๐.๙๑
สนเทศศาสตร์เบื้องต้น	ม ๓.๙๔	๑.๑๘	ป ๓.๕๓	๑.๑๓
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	น ๒.๒๙	๐.๙๕	ป ๒.๗๔	๑.๐๓

หมายเหตุ

ม คือ มาก

ป คือ ปานกลาง

น คือ น้อย

จากตารางที่ ๕๒ เนื้อหาวิชาที่บรรณารักษ์ต้องการศึกษาเพิ่มเติมในระดับมาก มีจำนวน ๑๒ วิชา และในระดับปานกลาง ๑๓ วิชา สำหรับเนื้อหาวิชาที่ต้องการในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีดังนี้ การบริหารงานห้องสมุด แหล่งข้อมูล และวรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์ การจัดหมู่และวัสดุห้องสมุด บริการห้องสมุด บริการตอบคำถาม สนเทศศาสตร์เบื้องต้น การคัดเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด การทำบัตรรายการ หนังสือและวัสดุห้องสมุด การประชาสัมพันธ์ห้องสมุด ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด ห้องสมุดทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรและสาระสิ่งเขป ส่วนเนื้อหาวิชาที่บรรณารักษ์ต้องการในระดับน้อยมีเพียง ๑ วิชา คือ การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์

สำหรับเนื้อหาวิชาที่ผู้บริหารต้องการให้บรรณารักษ์ศึกษาเพิ่มเติมในระดับมากมีจำนวน ๑๔ วิชา และในระดับปานกลาง ๑๒ วิชา และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของเนื้อหาวิชาที่ผู้บริหารต้องการในระดับมาก พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาการบริหารงานห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของบรรณารักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๓ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความสนับสนุนของผู้บริหารงานห้องสมุด เฉพาะฯ
ในการศึกษาต่อ เนื่องในทัศนะของบรรณารักษ์

ความสนับสนุนของผู้บริหาร	บรรณารักษ์	
	\bar{X}	S.D.
เป็นผู้ชักจูง กระตุ้น แนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง	ป ๒.๕๔	๑.๑๘
อนุญาตให้ลา เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมฯทุกครั้งที่ขออนุญาต	ป ๓.๕๐	๑.๑๖
สนับสนุนด้านทุนทรัพย์	น ๒.๕๕	๑.๒๐
หาผู้ปฏิบัติงานแทน เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรม	ป ๒.๗๓	๑.๑๙
คอยติดตามผลหลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นแล้ว	ป ๒.๙๒	๑.๑๐
เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น	น ๒.๓๓	๑.๐๐
สนับสนุนให้ได้รับการปรับวุฒิ	น ๒.๕๕	๑.๐๗
เปลี่ยนแปลงงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถใหม่	น ๒.๕๕	๑.๐๕

หมายเหตุ ป คือ ปานกลาง น คือ น้อย

จากตารางที่ ๒๓ ปรากฏว่า บรรณารักษ์เห็นว่า ผู้บริหารได้ให้ความสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ในระดับปานกลางและน้อย ความสนับสนุนในระดับปานกลางเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อนุญาตให้ลา เพื่อ เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่ยขออนุญาต เป็นผู้ชักจูง กระตุ้น แนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง คอยติดตามผลหลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นแล้ว และหาผู้ปฏิบัติงานแทน เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรม สำหรับกิจกรรมที่ผู้บริหารให้การสนับสนุนในระดับน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

ตารางที่ ๒๔ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความสนับสนุนของผู้บริหารงานห้องสมุดเฉพาะฯ
ที่มีต่อการศึกษาต่อเนื่องในทัศนะของผู้บริหาร

ความสนับสนุน	ผู้บริหาร	
	\bar{X}	S.D.
ท่านสนับสนุนเพียงใดเมื่อบรรณารักษ์ต้องการเข้ารับการศึกษาคือ ต่อเนื่องแบบทางการ	ม ๔.๒๐	๐.๗๕
ท่านสนับสนุนให้บรรณารักษ์		
เข้ารับการศึกษเพิ่มเติมเวลาเพื่อรับปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตร ในสาขาบรรณารักษศาสตร์	ม ๔.๑๓	๐.๙๓
เข้ารับการอบรมวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ที่มีวุฒิบัตร ซึ่งจัดโดยสมาคม สถาบันต่าง ๆ ทางบรรณารักษศาสตร์	ม ๔.๒๓	๐.๗๓
ท่านสนับสนุนเพียงใด เมื่อบรรณารักษ์ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาคือต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ	ม ๔.๒๑	๐.๗๐
อนุญาตให้บรรณารักษ์เข้าร่วมกิจกรรม	ม ๓.๗๘	๐.๗๖
ชักจูงแนะนำให้บรรณารักษ์เข้าร่วมกิจกรรม	ม ๓.๗๔	๑.๐๘
สนับสนุนและช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย เช่น จัดสรรงบประมาณให้	ม ๓.๗๒	๐.๙๑
หาผู้ปฏิบัติหน้าที่ขณะที่บรรณารักษ์เข้าร่วมกิจกรรม	ม ๓.๗๕	๐.๙๓
เมื่อบรรณารักษ์เข้ารับการศึกษาคือต่อเนื่องแล้ว ท่านมีนโยบายอย่างไร		
สนับสนุนให้ปรับวุฒิ	ม ๔.๒๓	๐.๙๕
ส่งเสริมให้มีตำแหน่งสูงขึ้น	ม ๓.๘๔	๐.๙๖
ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหน้าที่ตามความสามารถของ บรรณารักษ์	ม ๔.๑๕	๐.๘๕
หมุนเวียนให้บรรณารักษ์อื่นได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมบ้าง	ม ๓.๘๐	๑.๑๑

หมายเหตุ ม คือ มาก

จากตารางที่ ๒๔ พบว่า ผู้บริหารให้การสนับสนุนให้บรรณารักษ์เข้าร่วมกิจกรรม
การศึกษาคือต่อเนื่องแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการในระดับมากทุกด้าน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

จากการประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์และผู้บริหารงานห้องสมุดเฉพาะฯ ที่ออกแบบสอบถามสามารถสรุปได้ดังนี้

ก. ข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ต่อผู้บริหารงานห้องสมุดเฉพาะฯ

๑. ขออัตราบรรณารักษ์เพิ่มขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดแต่ละแห่งมีบรรณารักษ์อย่างน้อย ๒ คน เพื่อจะได้มีผู้ปฏิบัติงานที่แทนกันได้ รวมทั้งได้ทุนเรียนให้ได้ไปเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องต่าง ๆ มีผู้ตอบจำนวน ๕ คน
 ๒. อนุญาตให้บรรณารักษ์ลาไปเข้าร่วมกิจกรรมได้ โดยไปถือเป็นวันลาจำนวนผู้ตอบ ๓ คน
 ๓. อนุญาตให้ลาไปเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยปีละครั้ง มีผู้ตอบ ๒ คน
 ๔. ให้การสนับสนุนในด้านกำลังใจและทุนทรัพย์ เพื่อให้บรรณารักษ์ได้เข้าร่วมกิจกรรม มีผู้เสนอ ๒ คน
 ๕. ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ที่จะช่วยให้บรรณารักษ์พัฒนาห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใช้บริการสนใจบริการของห้องสมุด มีผู้ตอบ ๑ คน
 ๖. เห็นความสำคัญของห้องสมุดที่มีต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน มีผู้ตอบ ๑ คน
- ข. ข้อเสนอแนะของผู้บริหารต่อบรรณารักษ์
๑. ควรได้ร่วมมือพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับบรรณารักษ์ห้องสมุดประเภทเดียวกัน ผู้ตอบ จำนวน ๓ คน
 ๒. หากบรรณารักษ์ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องได้ ควรช่วยตนเองโดยการอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร ฯลฯ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ ผู้ตอบ จำนวน ๒ คน
 ๓. เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ควรนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้ผู้ร่วมงานได้รับความรู้เพิ่มเติมบ้าง

๔. การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรม สัมมนา ฯลฯ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์มากกว่าการเข้าศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี
๕. ควรเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง เช่น การเข้าร่วมประชุมกับสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เข้าร่วมกิจกรรมกับห้องสมุดอื่น ๆ
๖. บรรณารักษ์ควรสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาในสาขาวิชา เฉพาะที่ห้องสมุดจัดตั้งขึ้น แล้วไปอบรมเพิ่มเติมในสาขาทางบรรณารักษศาสตร์ จะทำให้ปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้จบการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง
๗. ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอทั้งทางวิชาชีพและวิชาการใหม่ ๆ
- สำหรับข้อเสนอแนะ ตั้งแต่ข้อ ๒-๗ มีจำนวนผู้ตอบ ข้อละ ๑ คน
- ค. ข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์และผู้บริหารต่อสถาบันการศึกษา สมาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ที่ต้องการ
๑. ควรประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างกว้างขวาง ทั้งโดยการส่งรายการไปยังห้องสมุดโดยตรง หรือประชาสัมพันธ์ในสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น มีผู้ตอบ ๑๔ คน
๒. เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาโทในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้มากขึ้น มีผู้เสนอ ๗ คน
๓. ไม่ควรกำหนดคะแนนหรือแต้มเฉลี่ยในการสมัคร เข้าสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มีผู้ตอบ จำนวน ๕ คน
๔. การสอนควรมีทั้ง ๒ ภาค คือ ภาคปกติ และภาคค่ำ สำหรับผู้มีปัญหาที่ไม่สามารถขออนุญาตลา มาศึกษาได้ มีผู้ตอบ ๕ คน
๕. จัดกิจกรรมนอกเวลาราชการ เช่น วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ หรือเวลาเย็น มีผู้ตอบ ๕ คน
๖. สำรวจความต้องการของบรรณารักษ์ว่ามีความสนใจในหลักสูตร เนื้อหา ลักษณะใด เพื่อจะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการ มีผู้ตอบ ๕ คน
๗. มีหน่วยงานกลางสำหรับการติดต่อให้บริการ และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง มีผู้ตอบ ๓ คน

๘. จัดสรรเงินทุนสนับสนุน หรือสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ มีผู้ตอบ ๓ คน
๙. จัดกิจกรรมที่ใช้เวลาสั้น ๆ ให้มากขึ้น มีผู้ตอบ ๓ คน
๑๐. ให้สิทธิแก่บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
ได้เข้าศึกษาต่อ โดยไม่ต้องสอบคัดเลือก มีผู้ตอบ ๓ คน
๑๑. เปิดสอนระบบทางไกล เช่น การเรียนทางโทรทัศน์ วิทยุ และทาง
ไปรษณีย์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษในเวลาปกติ มีผู้ตอบ ๓ คน
๑๒. จัดพิมพ์วารสารเอกสารทางการศึกษาต่อเนื่องขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อ
เสนอข่าวความเคลื่อนไหวในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง และเพื่อให้รายละเอียด
เกี่ยวกับ สถานที่ ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย ขอบเขตของเนื้อหา ฯลฯ ของกิจกรรมที่จะจัด
มีผู้ตอบ ๓ คน
๑๓. จัดพิมพ์เอกสาร หนังสือ ฯลฯ ที่ให้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ให้
มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีผู้ตอบ ๓ คน
๑๔. จัดทำวารสาร "ห้องสมุดเฉพาะ" ขึ้นโดยตรง มีผู้ตอบ ๒ คน
๑๕. จัดทำโครงการกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องล่วงหน้าปีต่อปี เพื่อให้
บรรณารักษ์ได้เตรียมตัวและวางแผน เพื่อจะได้อาจเข้าร่วมกิจกรรมได้ มีผู้ตอบ
๒ คน
๑๖. ค่าลงทะเบียนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ควรสูงนัก หรือถ้าเป็นไปได้ควร
เป็นการจัดแบบให้เปล่า มีผู้ตอบ ๒ คน
๑๗. จัดตั้งชมรม สมาคมห้องสมุดเฉพาะในแต่ละสาขาวิชา เช่น ชมรม
ห้องสมุดเฉพาะทางการเกษตร เป็นต้น มีผู้ตอบ ๒ คน
๑๘. กิจกรรมที่จัดควรทำต่อเนื่องทุกปี มีผู้ตอบ ๒ คน
๑๙. มีการติดตามผล รวมทั้งออกนิเทศและให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าร่วม
กิจกรรมไปแล้ว มีผู้ตอบ จำนวน ๒ คน
- ตั้งแต่ข้อ ๒๐ เป็นต้นไป มีผู้ตอบข้อละ ๑ คน
๒๐. กิจกรรมที่จัด เช่น การประชุม สัมมนา อบรม ฯ ควรมีเนื้อหาที่
สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

๒๑. จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องทางบรรณารักษศาสตร์ที่เป็นความรู้ใหม่ ๆ
๒๒. การมีการเปิดสอบ เพื่อรับวุฒิบัตรสำหรับผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
๒๓. สถานที่จัดกิจกรรมควรให้ไปมาได้สะดวก
๒๔. หัวข้อของกิจกรรมควรเปิดอย่างกว้าง ๆ
๒๕. กิจกรรมที่จัดควรแยกกลุ่มตามลักษณะผู้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น กลุ่มผู้มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ และกลุ่มผู้ไม่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ เป็นต้น
๒๖. ควรพาไปชมห้องสมุดในส่วนภูมิภาคที่ได้มาตรฐานบ้าง
๒๗. กระตุ้น ชักจูง ให้บรรณารักษ์และผู้บริหาร ได้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษาต่อเนื่อง
๒๘. กิจกรรมที่จัดไม่ควรเป็นภาคฤดูร้อนมากนัก
๒๙. จัดให้มีการฝึกงานในห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน เพื่อให้บรรณารักษ์เกิดทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยจัดในวันหยุดราชการ เช่น เสาร์-อาทิตย์ เวลาเย็น ฯลฯ
๓๐. จัดทำหนังสือถึงผู้บังคับบัญชา เพื่อขออนุมัติให้บรรณารักษ์มาเข้าร่วมกิจกรรม
๓๑. ระยะเวลาที่จัดไม่ควรจัดอยู่ในช่วงปลายปี หรือต้นปีงบประมาณ เนื่องจากจะมีความยุ่งยากในการเบิกจ่าย
๓๒. เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญา เอก
- ง. ข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์และผู้บริหารในเรื่องเนื้อหาวิชา เฉพาะที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม คือ ทางด้านการแพทย์ การพยาบาล วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเภสัชศาสตร์ มีผู้เสนอแนะอย่างละ ๒ คน เนื้อหาวิชาอื่น ๆ มีผู้เสนอแนะอย่างละ ๑ คน ดังนี้ การพลังงาน นิวเคลียร์ อุตสาหกรรม ประมง วิศวกรรมศาสตร์ การจัดเก็บเอกสารทางเทคนิคการบิน เศรษฐศาสตร์การเกษตร ดงวิทยา สัตวบาล วิศวกรรมทางทะเล วิศวกรรมท่าอากาศยาน ป่าไม้ คอมพิวเตอร์ พฤษศาสตร์ ข้อเสนอแนะทางสถิติบัตร มาตรฐานกฎหมายและข้อกำหนด และข้อเสนอเทศธุรกิจอุตสาหกรรม การค้า